

POLSKIE
TOWARZYSTWO
EKONOMICZNE
Oddział Wojewódzki w Ostrołęce

S P R A W O Z D A N I E
z działalności Oddziału Wojewódzkiego P T E
w Ostrołęce
za okres 1979 -1984

O s t r o ł ę k a - styczeń-1985 r.

Działalność Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego na terenie obecnego województwa ostrołęckiego datuje się od 1969 roku, kiedy to, w najstarszym zakładzie pracy tj. Hucie Szkła w Wyszkuwie powołano pierwsze koło.

Następne koła zorganizowane zostały w 1972 r., w NBP Ostrołęka i w 1976 r. w Ostrołęckich Zakładach Celulozowo-Papierniczych.

Utworzenie w 1975 roku województwa ostrołęckiego stworzyło nowe warunki, w wyniku których nastąpił dynamiczny rozwój gospodarczy.

W krótkim czasie znacznie zwiększył się stan kadry specjalistów w różnych dziedzinach. Zwiększyła się również liczba ekonomistów. Powstały więc nowe warunki sprzyjające umocnieniu się działalności PTE.

Potrzebą umacniania i rozwijania środowiska ekonomistów dostrzegały też władze polityczno - administracyjne, co stwarzało dodatkową inspirację do powoływania nowych kół w przedsiębiorstwach.

Na przeciw tym potrzebom, wyszedł aktyw ekonomistów pracujących w Ostrołęce oraz Oddział Warszawski PTE, którego aktywiści dali wyraz wielkiej sympatii, czego dowodem było udzielenie pomocy organizacyjnej i merytorycznej w pierwszych okresach działalności.

Nowy klimat i duże zaangażowanie szeregu działaczy sprzyjało powstawaniu kół i ciągłemu zwiększaniu liczby członków Towarzystwa.

Wyrazem tych osiągnięć było powołanie w lutym 1979 r. Terenowej Rady Koordynacyjnej Kół PTE w Ostrołęce. Zasadniczym celem działalności Rady było osiągnięcie dalszego wzrostu aktywności środowiska ekonomistów oraz tworzenia warunków do powołania Oddziału Wojewódzkiego.

Dużą wagę przywiązywano do bezpośrednich kontaktów z zakładami pracy uznając, że zwiększenie roli kół w zakładach pracy powinno być podstawową, platformą aktywności środowiska.

Oceniając dorobek TRK kół PTE należy szczególnie podkreślić jej aktywność w rozwoju organizacyjnym kół i członków ekonomistów.

Działalność Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego na terenie obecnego województwa ostrołęckiego datuje się od 1969 roku, kiedy to, w najstarszym zakładzie pracy tj. Hucie Szkła w Wyszku powołano pierwsze koło.

Następne koła zorganizowane zostały w 1972 r. w NBP Ostrołęka i w 1976 r. w Ostrołęckich Zakładach Celulozowo-Papierniczych.

Utworzenie w 1975 roku województwa ostrołęckiego stworzyło nowe warunki, w wyniku których nastąpił dynamiczny rozwój gospodarczy.

W krótkim czasie znacznie zwiększył się stan kadry specjalistów w różnych dziedzinach. Zwiększyła się również liczba ekonomistów. Powstały więc nowe warunki sprzyjające umocnieniu się działalności PTE.

Potrzebę umacniania i rozwijania środowiska ekonomistów dostrzegały też władze polityczno - administracyjne, co starzało dodatkową inspirację do powoływania nowych kół w przedsiębiorstwach.

Na przeciw tym potrzebom, wyszedł aktyw ekonomistów pracujących w Ostrołęce oraz Oddział Warszawski PTE, którego aktywiści dali wyraz wielkiej sympatii, czego dowodem było udzielenie pomocy organizacyjnej i merytorycznej w pierwszych okresach działalności.

Nowy klimat i duże zaangażowanie szeregu działaczy sprzyjało powstawaniu kół i ciągłemu zwiększaniu liczby członków Towarzystwa.

Wyrazem tych osiągnięć było powołanie w lutym 1979 r. Terenowej Rady Koordynacyjnej Kół PTE w Ostrołęce. Zasadniczym celem działalności Rady było osiągnięcie dalszego wzrostu aktywności środowiska ekonomistów oraz tworzenia warunków do powołania Oddziału Wojewódzkiego.

Dużą wagę przywiązywano do bezpośrednich kontaktów z zakładami pracy uznając, że zwiększenie roli kół w zakładach pracy powinno być podstawową platformą aktywności środowiska ekonomistów.

Oceniając dorobek TRK kół PTE należy szczególnie podkreślić aktywność w rozwoju organizacyjnym kół i członków.

Do czerwca 1980 roku działało ogółem 27 kół skupiających ponad 500 członków oraz pozyskano 25 członków zbiorowych, W działalności merytorycznej odnotować należy przede wszystkim zorganizowanie konferencji naukowej nt. "Rozwój społeczno - gospodarczy regionu ostrołęckiego w latach 1944 - 1979". Materiały na konferencję obejmowały 12 referatów, których zbiór został wydany w formie jednolitego opracowania.

Terenowa Rada Koordynacyjna utrzymała ścisłą współpracę z Zarządem Oddziału Warszawskiego PTE, jej przedstawiciele brali udział w posiedzeniach Prezydium i Zarządu Oddziału Warszawskiego, aktywnie uczestniczyli w szkoleniach i konferencjach organizowanych w Warszawie np. Czwartkach Zjazdowych. Szczególnym uznaniem dla społecznej aktywności środowiska ekonomistów było - uczestniczenie w 1 979 r. kol. Marii Dreszel - Sekretarza Organizacyjnego ,Rady , w bezpośrednim spotkaniu ekonomistów z I Sekretarzem KC PZPR.

Uwieńczeniem powyższych dokonań było utworzenie w czerwcu 1980 r. Oddziału Wojewódzkiego Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego w Ostrołęce.

W działalności Oddziału w okresie mijającej kadencji można wyodrębnić trzy etapy:

I okres ożywiania od 1080 - 1982 r.,

II okres stagnacji w pracy kół - 1 983 r.,

III okres ponownego ożywiania od II półrocza 1984.

Pierwszy okres charakteryzował się wzrostem liczby kół i członków, wzrostem ich aktywności, szerokim programem działalności Oddziału. W tym właśnie okresie zorganizowano pierwszą konferencję naukową nt. "Rozwój społeczno - gospodarczy województwa w okresie 35-lecia PRL". Wzięli w niej udział m.in.: Dziekan Wydziału Ekonomiki Produkcji prof. Irena Pierla - sekretarz naukowy, doc. K. Ryć- przedstawiciel Zarządu Głównego PTE, członkowie władz politycznych i administracyjnych województwa, W 1981 r. odbyto konferencję nt. „Uwarunkowania rozwoju rolnictwa w województwie ostrołęckim”, a w 1 982 r. konferencję nt. „Współzależność między rozwojem gospodarczym, a czynnikiem ludzkim w regionach gospodarczo słabo rozwiniętych / na przykładzie województwa ostrołęckiego/”.

Podjęmowane były więc tematy odpowiadające problemom województwa, dlatego też charakteryzowały je duża frekwencja i popyt na materiały wydawane przez PTE.

Drugi okres wiązał się nierozzerwalnie z kryzysem społeczno-gospodarczym i politycznym w całym kraju wraz z jego wszelkimi negatywnymi skutkami dla pracy kół PTE w zakładach pracy. Zaczęła stopniowo spadać ich aktywność społeczno - zawodowa. W okresie krytycznym tj. I połowa 1 982 r. pozostały tylko nieliczne koła w dużych zakładach pracy, które w miarę systematycznie pracowały i na bieżąco opłacały składki.

Temu procesowi towarzyszyła jednocześnie niesłabnąca aktywność pracy samego Prezydium Oddziału Wojewódzkiego PTE. Jego skład osobowy utrzymał się bez zmian przez cały okres kadencji, systematycznie odbywały się zgodnie z planem posiedzenia Prezydium.

Właśnie z inicjatywy Prezydium uznano za niezbędne aktywne włączenie się Towarzystwa w nurt przemian społeczno-gospodarczych w przyjętym programie IX Zjazdu PZPR.

Pomimo trudnej sytuacji w kołach Prezydium Oddziału ds. organizuje punkt konsultacyjny ds. reformy gospodarczej. Do pracy w punkcie włączono Zrzeszenie Prawników Polskich i Stowarzyszenie Księgowych.

Organizowane są seminaria m.in. nt.:

- zasady kalkulacji kosztów i ustalania cen,
- zasady kredytowania przedsiębiorstw,
- system podatkowy,
- problemy cen w reformie gospodarczej,
- planowanie oraz sprawozdawczość w przedsiębiorstwach.

Ponadto wspólnie z kołem zakładowym w OZGP prowadzono szkolenia z zakresu reformy gospodarczej dla kadry średniego szczebla.

Na wykładowców zapraszani byli przedstawiciele: Urzędu Cen, Komisji Finansowania, SGPiS i aktywistów oddziału.

W trzecim okresie za cel nadrzędny uznano przywrócenie środowisku świadomości organizacyjnej, odzyskanie ludzi, którzy odeszli, a zasługują na powrót, pozyskanie dla działalności PTE członków zniechęconych i biernych.

Dla realizacji tego celu zobowiązano członków Prezydium do nawiązania bezpośredniego kontaktu ze wszystkimi kołami, które nie przejawiały aktywności.

Już obecnie są widoczne pozytywne rezultaty podjętych działań. Zdołano bowiem reaktywować 22 kół do 31 XII 1984 r. w o liczbie członków 459.

Także temu celowi służy zorganizowanie w dniu 18 XII 1984 r. z inicjatywy kierownictwa politycznego i administracyjnego województwa spotkanie z aktywistami PTE, POT, WKTiR oraz Stowarzyszenia Księgowych. Spotkaniu temu przewodniczył I Sekretarz Komitetu Wojewódzkiego PZPR Henryk Szablak. Administracja państwowa reprezentowana była przez Wojewodę Ostrołęckiego Jarosława Niemyjskiego. Referat omawiająco - programowy wygłosił V Sekretarz KW PZPR Borys Chorowiec. Materiały z tego spotkania przygotowane przy współpracy Prezydium zostaną przekazane do wszystkich kół PTE jako materiał pomocniczy do wykorzystania przy opracowywaniu programów działania na następną kadencję.

I. Udział PTE we wdrażaniu i upowszechnianiu zasad reformy

Lata 1981 - 1984 były dla Towarzystwa okresem działań propagandowo-organizacyjnych mających na celu upowszechnianie zasad reformy gospodarczej. Główne kierunki prac obejmowały:

- opracowanie i przedstawienie zainteresowanym organom władz wojewódzkich opinii do programów i planów społeczno-gospodarczych,
- popularyzację rozwiązań reformy gospodarczej w przedsiębiorstwach poprzez szeroką akcję szkoleniową.

W ramach tej działalności zorganizowano konferencję nt. „System motywacyjny w przedsiębiorstwach”,

- "Samorząd w przedsiębiorstwie państwowym",
- "Infrastrukturalne uwarunkowania rozwoju rolnictwa".

b/ seminaria nt.:

- zasada kalkulacji kosztów i ustalania cen / 100 osób/,
- zasady kredytowania przedsiębiorstw oraz system podatkowy / 70 osób/
- problem cen w reformie gospodarczej /50 osób/,
- planowanie i sprawozdawczość w przedsiębiorstwach /60 osób/,
- wspólnie z kołem PTE w OZGP przeprowadzono szkolenie z zakresu reformy gospodarczej dla kadr kierowniczych zakładów,
- wspólnie z kołem PTE przeprowadzono szkolenia pracowników w zakresie wdrażania ustawy o samorządzie pracowniczym,
- wspólnie z Zarządem Wojewódzkim ZSMP zorganizowano seminarium dla młodych ekonomistów poświęcone wdrażaniu reformy gospodarczej,
- rozpowszechniono wśród dyrektorów zakładów pracy zestawy z zakresu znajomości zasad reformy gospodarczej

Temat wdrażania i funkcjonowania reformy gospodarczej przewijał się niemalże we wszystkich pracach podejmowanych przez Oddział Wojewódzki

W ramach współpracy z innymi organizacjami:

- 1/ przedstawiciele ZOW są członkami Rady społeczno - konsultacyjnej Wojewody,
- 2/ przedstawiciele ZOW brali udział w pracach Zespołu ds. Zakwalifikowania Inwestycji Rozpoczętych, za co otrzymali pisemne wyróżnienie z Komisji Planowania przy URM- Makroregionu Północno-Wschodniego.
- 3/ przedstawiciele ZOW są członkami Komisji Ekonomicznej KW PZPR
- 4/ przedstawiciele ZOW są specjalistami w Komisji Rozwoju Gospodarczego WRN,
- 5/ Prezydium ZOW opiniowało projekty planów społeczno - gospodarczych na lata 1983 - 1985, plany roczne, programy budownictwa mieszkaniowego,
- 6/ przedstawiciel Prezydium ZOW Stanisław Jezierski brał udział w seminarium SPiS-84 z dwoma referatami nt. „System informacji ekonomicznej dla organów założycielskich”.
- 7/ przedstawiciele ZOW biorą udział w organizacji kursu III stopnia nt. „Statystyka i analiza ekonomiczna”.

W konferencjach udział brali m.in. Dyrektor Instytutu Filozofii i Socjologii PAN prof. K. Doktor - „System społeczny

przedsiębiorstwa państwowego i jego działalność gospodarcza", doc. T. Jaworski - „Działalność samorządów w przedsiębiorstwach wielozakładowych", prof. J. Śliwa „Reforma cen", prof. dr hab. B. Wilamowski - AST Olsztyn

W organizowanych konferencjach brali też udział przedstawiciele władz polityczno - administracyjnych województwa.

Prezydium ZOW powołało Komisję ds. Reformy Gospodarczej, której zadaniem jest analiza i ocena aktualnej sytuacji w zakresie wdrażania i funkcjonowania reformy. Przygotowane oceny i opinie nowych rozwiązań zgłaszano zainteresowanym organom władzy w tym także do Zarządu Głównego PTE.

Szeroką stosowaną formą popularyzacji idei reformy są odczyty i prelekcje. W latach 1980 - 1984 odbyło się ponad 1 00 odczytów, frekwencja na nich wahała się w granicach od 30 - 120 osób. Odbiorcami ich były kadry kierownicze zakładów pracy załogi przedsiębiorstw oraz pracownicy organów administracji terenowej. Wielu działaczy PTE wygłaszało odczyty na spotkaniach organizacji partyjnych szczebla wojewódzkiego, wojska, Zarządu OW.

Najczęściej powtarzające się tematy odczytów:

- reforma gospodarcza, założenia i kierunki,
- funkcjonowanie przedsiębiorstw w warunkach reformy gospodarczej,
- samorząd pracowniczy w warunkach reformy gospodarczej,
- system motywacyjny,
- system kredytowy oraz funkcjonowanie banków w świetle reformy,
- finansowanie działalności eksploatacyjnej wg zasad reformy,
- planowanie i statystyka w świetle reformy.

Przy Oddziale Wojewódzkim uruchomiono wspólnie ze Stowarzyszeniem Prawników i Stowarzyszeniem Księgowych stałe punkty konsultacyjne, w których specjaliści udzielali wyjaśnień, pomagali kadrom kierowniczym przedsiębiorstw w rozwiązywaniu problemów związanych z wdrażaniem i funkcjonowaniem reformy.

1. Działalność Zarządu OW

W latach 1979 - 1984 odbyło się 8 posiedzeń Zarządu Oddziału Wojewódzkiego, Do najważniejszych uchwał podjętych przez Zarząd w omawianym okresie można zaliczyć :

- uchwałę zajmującą stanowisko OW wobec przedstawianych założeń reformy gospodarczej i przyśpieszeniu prac niezgodnych z jej założeniami,
- uchwałę w sprawie rozwinięcia kierunków działania OW SKSZ w oparciu o uchwały XIII Zjazdu PIS,

Inne uchwały dotyczyły m.in.:

- roli PIS w zakresie przełamywania barier występujących przy wdrażaniu reformy gospodarczej,
- oceny stanu organizacyjnego kół PTS,
- wymiany nieaktywnych członków Zarządu PTE,
- oceny działalności merytorycznej i finansowej w okresach rocznych oraz przyjmowaniu planów pracy,

12. Działalność Prezydium Zarządu Wojewódzkiego

W minionym okresie odbyło się 40 posiedzeń Prezydium Zarządu Oddziału Wojewódzkiego, na których m.in.: oceniono przebieg I Zjazdu OW.

- przyjęto regulamin pracy Prezydium,
- powołano zespoły robocze,
- przyjmowano materiały na posiedzenia Zarządu,
- oceniano pracę Biura OW,
- przyjmowano plany konferencji naukowych,
- zatwierdzano plany działalności szkoleniowej i popularyzacyjnej w zakresie reformy gospodarczej,
- oceniono sytuację finansową Oddziału i przyjmowano kierunki działań na rzecz jej poprawy,
- oceniano aktywność kół zakładowych m.in. na posiedzeniach wyjazdowych,

- analizowano opłacalność składek przez członków indywidualnych i zbiorowych oraz stan członkostwa,
- wyrażano stanowisko w sprawie projektów planów społeczno - gospodarczych województwa,
- wyznaczano zadania dla członków Prezydium oraz rozliczano ich realizację.

Jedno ze spotkań odbyto przy udziale kierownictwa Urzędu Wojewódzkiego, na którym określono udział ekonomistów w rozwiązywaniu problemów gospodarczych województwa.

Posiedzenia Prezydium odbywały się przy wysokiej frekwencji jego członków oraz przy udziale członków Wojewódzkiej Komisji Rewizyjnej .

Szczególnym wyróżnieniem dla naszego Oddziału był wybór na XIII Zjeździe PTS w skład Zarządu Głównego Prezesa Oddziału Wojewódzkiego Jarosława Niemyjakiego. Pozwoliło to na utrzymanie więzi Oddziału z naczelnymi władzami Towarzystwa. Członkowie Prezydium ZG PTS kilkakrotnie wizytowali Oddział Wojewódzki w Ostrołęce spotykając się z członkami Towarzystwa. Utrzymywać również kontakty ze środowiskiem warszawskim PTE.

3. Kontakty członków Prezydium OW z kołami PTS w zakładach pracy.

Wychodząc ze stanu ilościowego Towarzystwa członkowie Prezydium wielokrotnie w każdym roku nawiązywali bezpośrednie kontakty z kołami PTS w zakładach pracy. Np. w IV kwartale 1984 r. tematem spotkań były sprawy związane z bieżącą działalnością oraz możliwością zwiększenia aktywności pracy kół i przygotowaniu do kampanii sprawozdawczo - wyborczej w PTS. Wizytami objęto wszystkie koła PTS.

III. Działalność Biura Oddziału Wojewódzkiego

1 / Działalność wydawnicza

Działalność wydawnicza koncentrowała się na przygotowaniu materiałów na konferencje naukowe, seminaria i szkolenia. Materiały o większej objętości były zlecane do wykonania przez poligrafię Zarządu Głównego PTS w Warszawie.

W analizowanym okresie wydanych było ogółem 4 pozycje. Ich objętość ogółem stanowi 40 arkuszy wydawniczych o łącznym nakładzie około 1 200 egzemplarzy.

Łoza materiałami na konferencje została wydana i rozprowadzona dla przedsiębiorstw i instytucji województwa ostrołęckiego publikacja zawierająca obszernie fragmenty pracy doktorskiej kol. Stanisława Jezierskiego.- wiceprezesa Zarządu Oddziału wojewódzkiego.

2. Działalność merytoryczna

Działalność Biura koncentrowała się głównie na tworzeniu materialnych warunków realizacji zadań przyjmowanych przez Zarząd i Prezydium Oddziału oraz dokumentowaniu tej działalności. Dotyczyło to głównie: zabezpieczenia organizacyjnego pracy Zarządu, Prezydium i Wojewódzkiej Komisji Rewizyjnej. Realizowane były m.in. zadania w zakresie:

- organizacji seminariów, prelekcji,
- prowadzenia działalności szkoleniowej,
- przygotowania materiałów na konferencje,
- utrzymania bieżącej współpracy z kołami PTE oraz członkami zbiorowymi,
- organizowania działań niezbędnych z zabezpieczeniem dochodów finansowych Oddziału,
- organizowania działań propagatorskich PTE,
- utrzymaniu współpracy z takimi organizacjami jak ZPP, Stowarzyszenie Księgowych, WKTiR, ROT,
- rozliczanie finansowych działań prowadzonych przez Oddział,
- współpraca z Biurem ZG PTE.

Zadania te realizowane, były przez okres pierwszych trzech lat przez dyrektora Biura pracującego na pełnym etacie, a w roku 1984 na 1/2 etatu oraz przy pomocy referenta i głównego księgowego 1/4 etatu.

Nadmienić należy, że w okresie działalności Oddziału zmiany na stanowisku dyrektora miały miejsce trzykrotnie, na stanowisku referenta czterokrotnie i na stanowisku głównego księgowego trzykrotnie.

Powyższe zmiany nie były bez wpływu na bieżące funkcjonowanie Biura OW PTE.

Autor:
• Jarosław
Niemyjski